

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

**08 декември 2023 г.
12:00 ч.**

СТАТИСТИКА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ

Септември 2023 г.¹

Средствата, управлявани от дружествата, извършващи застрахователна дейност^{2,3}, които осъществяват дейност в България, възлизат на 10.378 млрд. лв. към края на септември 2023 година. Техният размер нараства с 1.140 млрд. лв. (12.3%) в сравнение с края на септември 2022 г. (9.238 млрд. лв.) и нараства със 177.3 млн. лв. (1.7%) спрямо края на второто тримесечие на 2023 г. (10.201 млрд. лева).

1. Размер и структура на активите

Активите на дружествата, извършващи животозастраховане, нарастват със 157.1 млн. лв. (6%) – от 2.624 млрд. лв. към края на септември 2022 г. до 2.781 млрд. лв. към края на същия месец на 2023 година. Спрямо края на юни 2023 г. (2.783 млрд. лв.) те намаляват с 2.3 млн. лв. (0.1%). Техният относителен дял в общия размер на активите към края на септември 2023 г. е 26.8% при 28.4% към края на третото тримесечие на 2022 г. и 27.3% в края на юни 2023 година.

Средствата, управлявани от дружествата, извършващи общо застраховане⁴, нарастват с 982.6 млн. лв. (14.9%) – от 6.615 млрд. лв. към края на септември 2022 г. до 7.597 млрд. лв. към края на същия месец на 2023 г. и нарастват със 179.6 млн. лв. (2.4%) спрямо края на юни 2023 г. (7.418 млрд. лева). Към края на септември 2023 г. относителният дял на активите на **застрахователните дружества, извършващи общо застраховане**, в общия размер на активите на **дружествата, извършващи застрахователна дейност**, е 73.2% при 71.6% в края на третото тримесечие на 2022 г. и 72.7% в края на края на юни 2023 година.

¹ Пълният комплект от таблици за *статистиката на застрахователната дейност* се намира на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика / Други финансови институции / Застрахователни и презастрахователни дружества*.

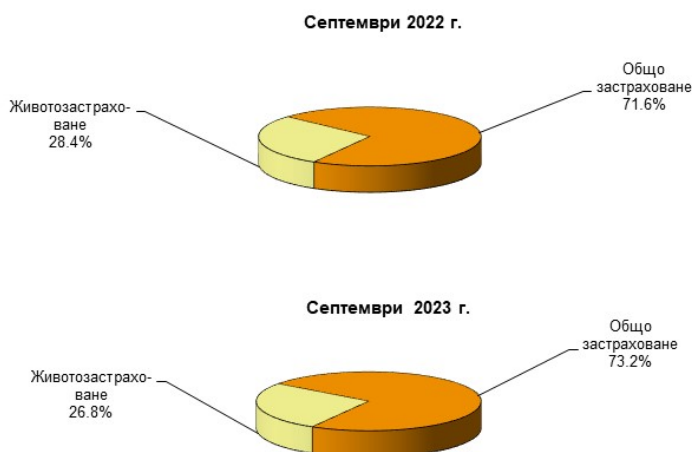
² Разпределението по вид дейност се извършва в съответствие с изискванията на *Кодекса за застраховането*.

³ В обхвата на *статистиката на застрахователната дейност* се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на *Валутния закон*.

⁴ Данните за *презастрахователните дружества* са включени към данните на *застрахователите, извършващи общо застраховане*.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ВИД ДЕЙНОСТ

Графика 1

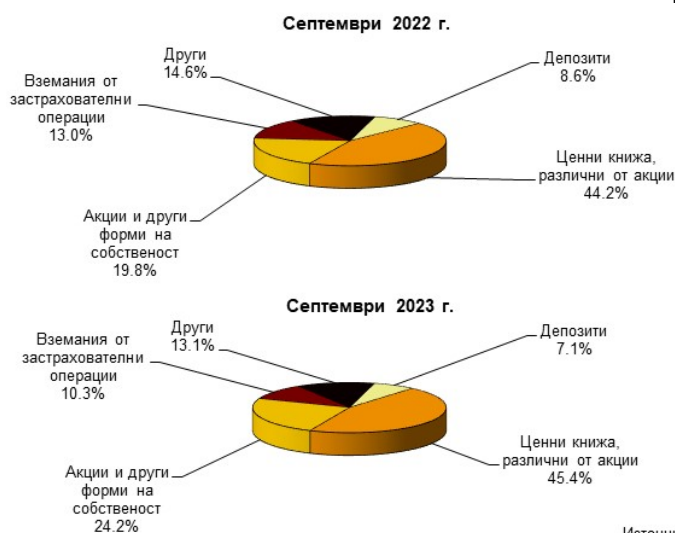

Източник: БНБ.

В *инструментите*, включени в активите на дружествата, извършващи застрахователна дейност, към края на септември 2023 г. преобладават притежаваните *ценни книжа, различни от акции*, които на годишна база нарастват с 632.5 млн. лв. (15.5%) до 4.713 млрд. лева. Спрямо края на септември 2022 г. *акциите и другите форми на собственост* нарастват с 682.1 млн. лв. (37.4%) до 2.508 млрд. лв., а *вземанията от застрахователни операции* намаляват със 127.8 млн. лв. (10.7%) до 1.069 млрд. лв. и *депозитите* намаляват с 58 млн. лв. (7.3%) до 732.9 млн. лева. В края на третото тримесечие на 2023 г. относителният дял на *ценните книжа, различни от акции*, е 45.4% при 44.2% към края на същото тримесечие на 2022 г., на *акциите и другите форми на собственост* – 24.2% при 19.8% към края на септември 2022 г., на *вземанията от застрахователни операции* – 10.3% при 13% към края на третото тримесечие на 2022 г. и на *депозитите* – 7.1% при 8.6% към края на септември 2022 година.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ИНСТРУМЕНТИ⁵

Графика 2

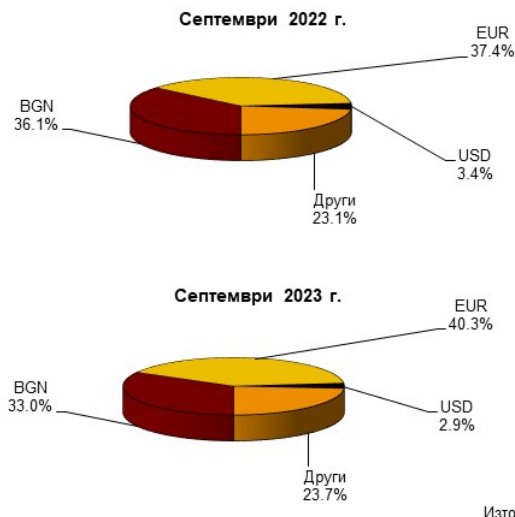
Източник: БНБ.

⁵ Сумата на относителните дялове може да е различна от 100% поради закръгляния.

Във **валутната структура** на активите на дружествата, извършващи застрахователна дейност, преобладават активите в евро, като към края на септември 2023 г. относителният им дял от общия размер на активите е 40.3% при 37.4% към края на третото тримесечие на 2022 година. Активите в левове са 33% при 36.1% към края на септември 2022 година. Към края на третото тримесечие на 2023 г. активите в щатски долари са 2.9% при 3.4% към края на септември 2022 г., а в други валути – 23.7% при 23.1% към края на септември 2022 година.

ВАЛУТНА СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ⁵

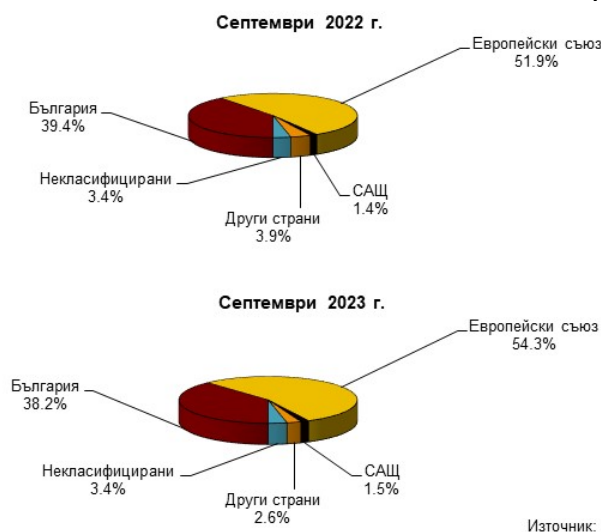
Графика 3

По отношение на **географската структура** на активите на дружествата, извършващи застрахователна дейност, към края на септември 2023 г. инвестициите в България нарастват на годишна база с 320 млн. лв. (8.8%) до 3.963 млрд. лв. при 3.643 млрд. лв. към края на септември 2022 година. Техният относителен дял е 38.2% към края на септември 2023 г. при 39.4% към края на същия месец на 2022 година. В края на третото тримесечие на 2023 г. средствата, инвестирани в останалите държави от Европейския съюз, нарастват на годишна база с 846.6 млн. лв. (17.7%) до 5.640 млрд. лв. при 4.793 млрд. лв. към края на септември 2022 година. Относителният им дял към края на септември 2023 г. е 54.3% при 51.9% в края на септември 2022 година.

ГЕОГРАФСКА СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ

Графика 4

2. Размер и структура на пасивите

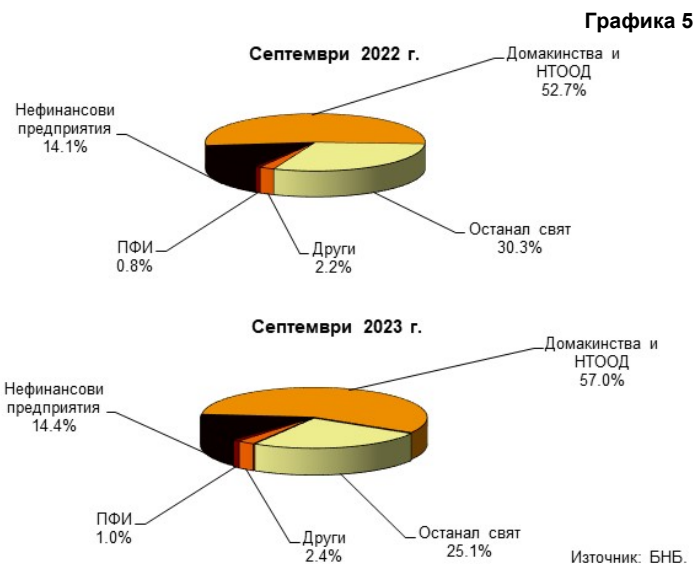
Привлечените средства от дружествата, извършващи застрахователна дейност, към края на септември 2023 г. са 10.378 млрд. лева. **Собственият капитал** е 3.861 млрд. лв. към края на септември 2023 г., като нараства с 1.057 млрд. лв. (37.7%) спрямо края на септември 2022 г. (2.804 млрд. лева). Неговият дял в размера на пасивите към края на третото тримесечие на 2023 г. е 37.2% при 30.4% към края на същото тримесечие на 2022 година. Към края на септември 2023 г. **застрахователните технически резерви** намаляват на годишна база със 144.5 млн. лв. (2.7%) до 5.168 млрд. лв. при 5.313 млрд. лв. към края на септември 2022 година. Техният дял в размера на пасивите е 49.8% към септември 2023 г. при 57.5% към края на септември 2022 година.

Застрахователни технически резерви

Задълженията към **резиденти**, включени в **застрахователните технически резерви**, възлизат на 3.871 млрд. лв. към края на третото тримесечие на 2023 г. при 3.704 млрд. лв. към края на същото тримесечие на 2022 година. Относителният им дял в общия размер на **застрахователните технически резерви** към края на септември 2023 г. е 74.9% при 69.7% в края на третото тримесечие на 2022 година. Към края на септември 2023 г. задълженията към сектор **Домакинства и НТООД** нарастват със 148.6 млн. лв. (5.3%) до 2.947 млрд. лв. при 2.798 млрд. лв. към края на септември 2022 година⁶. Към края на третото тримесечие на 2023 г. техният относителен дял в общата сума на **застрахователните технически резерви** е 57% при 52.7% към края на септември 2022 година. На годишна база към края на третото тримесечие на 2023 г. задълженията към сектор **Нефинансови предприятия** намаляват с 1 млн. лв. (0.1%) до 746.7 млн. лв. при 747.7 млн. лв. към края на септември 2022 г. и представляват 14.4% от **застрахователните технически резерви** при 14.1% към края на третото тримесечие на 2022 година. Задълженията към **парично-финансови институции** (ПФИ) нарастват с 11.2 млн. лв. (26.5%) до 53.5 млн. лв. към края на септември 2023 г. при 42.3 млн. лв. към края на третото тримесечие на 2022 година. Относителният им дял в общия размер на **застрахователните технически резерви** е 1% в края на септември 2023 г., при 0.8% към края на септември 2022 година.

Задълженията към **нерезиденти** (сектор **Останал свят**) в края на третото тримесечие на 2023 г. намаляват с 311.1 млн. лв. (19.3%) до 1.298 млрд. лв. при 1.609 млрд. лв. към края на същото тримесечие на 2022 година. Относителният им дял в общия размер на **застрахователните технически резерви** към края на септември 2023 г. е 25.1% при 30.3% в края на септември 2022 година.

СТРУКТУРА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИТЕ ТЕХНИЧЕСКИ РЕЗЕРВИ ПО ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СЕКТОРИ^{5,7}

⁶ В задълженията към сектор **Домакинства и Нетърговски организации, обслужващи домакинствата (НТООД)**, се включват сумата на **нетното участие на домакинствата в животозастрахователните резерви и пренос-премийният резерв и резервът за предстоящи плащания** на сектор **Домакинства и НТООД** в Таблица 4 (т. 5.1. и т. 5.2.) от Приложение 2 към прессъобщението.

⁷ В **Други** се включват сектори **Държавно управление, Други финансови посредници, Финансови предприятия със спомагателни дейности и Застрахователни компании и пенсионни фондове**.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ВИД ДЕЙНОСТ^{1,2}

Таблица 1

	30.09.2022 г.		31.12.2022 г.		31.03.2023 г.		30.06.2023 г.		30.09.2023 г.	
	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)	Брой дружества	Управлявани средства (млн. лв.)
Общо	44	9,238.2	44	9,605.9	44	10,282.8	45	10,200.6	45	10,377.9
Застрахователни дружества, извършващи животозастраховане	12	2,623.7	12	2,658.2	12	2,814.2	12	2,783.1	12	2,780.8
Застрахователни дружества, извършващи общо застраховане	32	6,614.5	32	6,947.7	32	7,468.7	33	7,417.5	33	7,597.1
вкл. Презастрахователни дружества	1	2,888.4	1	3,146.9	1	3,308.5	1	3,178.3	1	3,271.0

¹ Разпределението по вид дейност се извършва в съответствие с изискванията на Кодекса за застраховането.

² В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон.

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ИНСТРУМЕНТИ И ВАЛУТИ¹Таблица 2
(млн. лв.)

	30.09.2022 г.	31.12.2022 г.	31.03.2023 г.	30.06.2023 г.	30.09.2023 г.
По инструменти	9,238.2	9,605.9	10,282.8	10,200.6	10,377.9
Парични средства в каса	17.2	23.8	23.0	28.8	25.9
Депозити	790.9	656.7	740.9	651.4	732.9
Кредити	334.0	317.5	521.7	382.8	356.7
Ценни книжа, различни от акции	4,080.6	4,487.6	4,622.8	4,686.4	4,713.1
Акции и други форми на собственост	1,825.5	1,973.9	2,161.3	2,268.9	2,507.7
- Акции (в т.ч. дялове на договорни фондове) ²	1,813.4	1,961.3	2,148.6	2,256.2	2,494.9
- Други форми на собственост ³	12.1	12.6	12.7	12.7	12.7
Инвестиционни имоти	257.6	250.6	251.3	250.7	248.9
Финансови деривати	33.8	48.9	72.1	75.4	43.5
Нефинансови активи	263.6	244.7	253.2	276.5	291.8
Вземания от застрахователни операции	1,198.5	1,211.9	1,125.3	1,180.5	1,068.7
- От преки застрахователни операции	638.7	662.6	577.7	488.3	452.4
- От презастрахователни операции	557.8	549.3	547.6	692.2	616.4
Други активи	438.5	390.4	511.2	399.2	388.9
По валути	9,238.2	9,605.9	10,282.8	10,200.6	10,377.9
BGN	3,335.5	3,366.8	3,559.2	3,520.6	3,426.2
EUR	3,453.1	3,628.4	3,868.6	3,935.5	4,185.7
USD	314.8	280.3	287.7	302.3	304.4
Други	2,134.9	2,330.5	2,567.4	2,442.2	2,461.6

¹ В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон.

² В показател Акции се включват притежаваните котирани и некотирани акции (в т.ч. акции в дъщерни, съвместни, асоциирани предприятия, считано от септември 2016 година).

³ Показател Други форми на собственост обхваща другите форми на собственост в капитала и имуществото на предприятията, различни от котирани и некотирани акции.

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.

ГЕОГРАФСКА И ИНСТИТУЦИОНАЛНА СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ¹Таблица 3
(млн. лв.)

	30.09.2022 г.	31.12.2022 г.	31.03.2023 г.	30.06.2023 г.	30.09.2023 г.
По групи страни	9,238.2	9,605.9	10,282.8	10,200.6	10,377.9
България	3,642.9	3,763.6	4,102.8	4,168.2	3,962.8
Европейски съюз	4,793.4	5,078.6	5,404.9	5,284.0	5,640.1
САЩ	128.3	140.5	133.9	147.3	153.6
Други страни	357.8	309.9	272.7	267.8	269.0
Некласифицирани	315.8	313.3	368.5	333.4	352.5
По институционални сектори	9,238.2	9,605.9	10,282.8	10,200.6	10,377.9
Резиденти	3,642.9	3,763.6	4,102.8	4,168.2	3,962.8
Нефинансови предприятия	257.2	256.4	279.1	309.4	253.5
Парично-финансови институции	540.7	544.7	693.3	691.8	759.8
Други финансови посредници	115.5	141.3	244.8	244.9	242.9
Финансови предприятия със спомагателна дейност	45.7	46.5	99.6	109.5	97.0
Застрахователни компании и пенсионни фондове	172.5	171.7	171.7	171.7	171.7
Държавно управление	1,313.3	1,382.4	1,397.2	1,424.8	1,384.4
Домакинства и НТООД	0.9	0.9	0.8	0.8	0.3
Несекторизирани	1,197.1	1,219.6	1,216.3	1,215.3	1,053.2
Нерезиденти (Останал свят)	5,279.6	5,529.0	5,811.5	5,699.1	6,062.6
Некласифицирани	315.8	313.3	368.5	333.4	352.5

¹ В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон.

Източник: Дружествата, извършващи застрахователна дейност.

СТРУКТУРА НА ПАСИВИТЕ ПО ИНСТРУМЕНТИ И ИНСТИТУЦИОНАЛНИ СЕКТОРИ¹Таблица 4
(млн. лв.)

	30.09.2022 г.	31.12.2022 г.	31.03.2023 г.	30.06.2023 г.	30.09.2023 г.
ОБЩО	9,238.2	9,605.9	10,282.8	10,200.6	10,377.9
1. Собствен капитал	2,803.9	3,004.9	4,056.4	3,784.6	3,860.8
2. Кредити	75.0	77.2	77.5	80.3	79.1
Резиденти	58.9	61.0	60.9	64.1	60.8
Парично-финансови институции	3.5	3.5	3.5	3.0	3.0
Непарично-финансови институции	55.4	57.5	57.3	61.1	57.8
Държавно управление	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Други сектори	55.4	57.5	57.3	61.1	57.8
Други финансови посредници	28.1	30.2	30.0	29.8	26.4
Финансови предприятия със спомагателна дейност	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Застрахователни компании и пенсионни фондове	1.8	1.9	1.9	1.9	1.9
Нефинансови предприятия	25.4	25.4	25.4	29.4	29.4
Домакинства и НТООД	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	16.1	16.1	16.6	16.1	18.3
3. Ценни книжа различни от акции	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Резиденти	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
4. Финансови деривати	11.8	7.3	7.2	9.7	19.3
Резиденти	5.4	5.9	7.2	9.0	13.5
Нерезиденти (Останал свят)	6.3	1.3	0.0	0.8	5.8
5. Застрахователни технически резерви	5,313.0	5,308.3	4,923.4	5,001.7	5,168.5
5.1. Нетно участие на домакинствата в животозастрахователни резерви²	1,954.1	1,952.6	1,961.3	2,006.4	2,012.4
Резиденти	1,932.5	1,938.2	1,925.6	1,982.9	1,989.4
Нерезиденти (Останал свят)	21.7	14.4	35.7	23.5	23.1
5.2. Пренос - премии резерв и резерв за предстоящи плащания³	3,358.9	3,355.7	2,962.1	2,995.4	3,156.0
Резиденти	1,771.6	1,849.1	1,872.1	1,798.7	1,881.2
Парично-финансови институции	42.3	44.2	44.9	51.4	53.5
Непарично-финансови институции	1,729.3	1,804.9	1,827.2	1,747.3	1,827.7
Държавно управление	9.1	8.9	8.0	11.3	11.5
Други сектори	1,720.2	1,796.0	1,819.2	1,736.0	1,816.2
Други финансови посредници	76.5	77.0	65.7	64.0	67.2
Финансови предприятия със спомагателна дейност	4.9	4.9	5.6	5.5	5.8
Застрахователни компании и пенсионни фондове	25.1	26.6	136.8	37.5	38.9
Нефинансови предприятия	747.7	756.1	721.5	726.7	746.7
Домакинства и НТООД	866.0	931.4	889.7	902.3	957.6
Нерезиденти (Останал свят)	1,587.3	1,506.6	1,090.0	1,196.7	1,274.8
6. Депозити, получени от презастрахователите	65.1	68.9	69.5	70.0	72.4
Резиденти	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Нерезиденти (Останал свят)	65.1	68.9	69.5	70.0	72.4
7. Задължения по застрахователни и презастрахователни операции	731.2	853.6	728.6	794.4	686.5
Резиденти	198.4	199.2	197.5	307.4	208.5
Нерезиденти (Останал свят)	532.8	654.3	531.1	487.0	478.0
8. Други пасиви	238.3	285.8	420.2	460.0	491.4
Резиденти	210.0	236.7	348.5	398.9	437.6
Нерезиденти (Останал свят)	28.3	49.0	71.7	61.1	53.8

¹ В обхвата на статистиката на застрахователната дейност се включват и данните за клоновете на застрахователни компании със седалище извън България в съответствие с параграф 1, т. 2. от Допълнителната разпоредба на Валутния закон.

² Показател *Нетно участие на домакинствата в животозастрахователни резерви* обхваща нетния размер на застрахователните технически резерви по животозастраховане, считано от март 2022 година.

³ Показател *Пренос - премии резерв и резерв за предстоящи плащания* обхваща нетния размер на застрахователните технически резерви по общо застраховане, считано от март 2022 година.